Unsa ang Covid-19?

- Ang *coronavirus disease* 2019 (Covid-19) usa ka makatakod nga sakit nga gibunga sa usa ka tipo sa *coronavirus* (CoV).
- Ang tipo sa *coronavirus* nga nagbunga sa Covid-19 ang napasa sa tawo gikan sa hayop.
- Nataho ang unang kaso sa Wuhan, China ug gitaho kini sa World Health Organization niadtong Disyembre 31, 2019.
- Wala pay namugnang tambal batok sa Covid-19 luyo sa paspas nga pagkuyanap niini sa tibuok kalibutan.

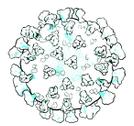

Mga sintomas sa impeksyon:

Prinsipal:
- ubo
- hilanat
- pagkaluya

Segundaryo:
- kalibanga
- labad sa ulo
- sakit sa tutunlan

- Sa mas grabeng kaso, mamahimo kining magbunga og pulmonya, sakit sa *kidney*, ug bisan kamatayon
- Mamahimong anaa na kini sa lawas ngadto sa 2-14 ka adlaw ayha motumaw ang mga sintomas. Adunay mga pasyente nga positibo sa sakit apan walay unsamang sintomas.

Paunsa kini motakod?

- Mamahimong mokaylap ang Covid-19 sa tawo-sa-tawo pinaagi sa mga talsik gikan sa ilong o baba kung moubo o maghatsing ang taong adunay sakit. Mitalsik kini sa mga butang palibot sa adunay sakit. Matakdan ang ubang tawo kung mogunit sa maong mga butang, ug mogunit sa ilang mata, ilong o baba. Matakdan usab ang ubang tawo kung mahanggab nila ang mga talsik gikan sa pag-ubo o pagbuga sa tawo nga adunay Covid-19. Kini ang hinungdan kung nganong mahinungdanon nga adunay usa ka metrong gilay-on sa mga tawong adunay sakit.

Likayan nga matakdan!

- Isagunson ang paghugas og kamot.
- Imantine ang usa ka metrong gilay-on sa nagaubo o nagahatsing.
- Likayang mogunit sa mata, ilong ug baba.
- Tabunan ang baba ug ilongkung mag-ubo o maghatsing gamit ang nakatiklop nga siko o tisyu. Ilabay dayon sa basurahan ang tisyu.
- Modangop dayon sa duktor kung adunay hilanat, ubo o kalisdanan sa pagginhawa.
- Kanunay manghisayod ug sundon ang tambag sa duktor o mamumuog paglawas

Kung aduna nay mga sintomas, kinahanglang:

- Magpabilin sa balay
- Mangayo og tambag sa duktor o mamumuong panglawas

Hiniusang atubangon ang hulga sa Covid-19

www.cpp.ph @prwc_info

Mga panawagan sa Partido

1. Sa tanang demokratikong pwersa:

• magtukod og usa ka nagkahiusang prenteng *humanitarian* aron motabang sa pagpalihok sa tanang posibleng rekurso aron maghatag og pinakalapad nga suporta sa katawhan batok sa hulga sa Covid-19.

• tukuron ang mga komiteng panglawas sa mga pabrika ug komunidad.

2. Sa tanang mga negosyo, internasyunal nga ahensya ug organisasyong *humanitarian*:

• maghatag og tanang porma sa suporta— lakip na ang suplay sa *face mask*, alkohol ug gamit pang-eksamin sa sakit

3. Sa mga nars ug doktor, mga propesyunal ug mamumuong panglawas:

• pakusgon ang ilang mga organisasyon
• siguruhon ang ilang kaayuhan samtang anaa sila sa unahan sa pagbatok sa Covid-19
• dugang nga alokasyon alang sa pangpublikong panglawas
• batukan ang palisiya sa estado nga suporta sa serbisyo-alang-sa-ganansya ug turismong medikal.
• pakusgon ang mga pangpublikong ospital ug ihunong ang palisiyang komersyalisasyon.
• pakusgon ang siyentipikong panukiduki aron magpalambo sa mga kahimanang pang-eksamin, ug bakuna ug *antiviral*.
• maglunsad og mas lalum nga pagtuon ug pagsabot sa Covid-19 ug lain pang mga bag-ong sakit

Mga angayang buhaton sa gubyernong bayan

1. Paganahon ug pakusgon ang mga nakabarog nga mga komiteng panglawas sa mga baryo.

2. Maglunsad og mga pagtuon kalabot sa Covid-19.

3. Ikampanya ang sanitasyon ug paglimpyo sa komunidad

4. Awhagon ang personal nga kahinlo.

5. Ipatuman ang libreng distribusyon sa mga *face mask*, alkohol, sabon ug mga panghinlo

6. Maghimo og mga *face mask* gamit ang mga alternatibong materyal

7. Magpakaylap og *herbal medicine* nga pangpalig-on sa resistensya batok sa mga sintomas sa Covid-19

8. Hatagan og espesyal nga pagtagad ang mga tigulang ug mabdus.

9. Siguruhong adunay tinubdan ang mga tawo sa hinlo nga tubig

10. Makigtinabangay sa lain-laing organisasyon ug ahensya aron mapahigayon ang *mass testing*.

Mga angayang buhaton sa hukbong bayan

1. Abagan ang katawhan ug ang ilang mga komite sa panglawas sa kampanya para sa pagpalihok sa masa batok sa Covid-19.

2. Giyahan ang mga lokal nga komite sa panglawas sa pagtibuok og plano sa kolektibong responde.

3. Motabang sa mga kampanyang pangsanitasyon ug pagpanghinlo sa mga baryo sa mga eryang ginalihukan.

Solusyong Medikal, Dili Militar!